

Granskning av kommunens långsiktiga finansiering

Granskningsrapport 2017:1

Huddinge kommun

KPMG AB

2017-05-03

Antal sidor 12

Antal bilagor 0

Granskning av kommunens långsiktiga finansiering.docx

Huddinge kommun

Granskning av kommunens långsiktiga finansiering

KPMG AB

2017-05-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Ansvarig nämnd	2
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Vilka investeringsbehov ser kommunen under kommande år, t.ex. i lokaler, infrastruktur, underhållsbehov etc.?	3
3.1	lakttagelser	3
3.2	Kommentarer	5
4	Kopplat till ovanstående, vilket finansieringsutrymme har kommunen i form av skatteuttag, låneutrymme etc.?	5
4.1	lakttagelser	5
4.2	Kommentarer	8
5	Vilka prognoser görs av skatteunderlag och över vilken tid?	9
5.1	lakttagelser	9
5.2	Kommentarer	10

1 Sammanfattning

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunen arbetar med sin långsiktiga finansiering. Uppdraget ingår i revisionen för år 2017.

Granskningen har syftat till att konstatera om kommunen har erforderlig framförhållning och planer över sin långsiktiga finansiering kopplat till kommunens framtida investeringsbehov.

Granskningen har avsett att besvara följande revisionsfrågor:

- Vilket investeringsbehov ser kommunen under kommande år, t.ex. lokaler, infrastruktur, underhållsbehov etc.?
- Kopplat till ovanstående, vilket finansieringsutrymme har kommunen i form av skatteuttag, låneutrymme etc.?
- Vilka prognoser görs av skatteunderlag och över vilken tid?

Huddinge kommun har haft en kraftig tillväxt i befolkning under flera år och prognosen är att trenden kommer att växa. Det innebär att behovet av investeringar i skolor, förskolor, infrastruktur m.m. är och kommer att bli stort under de kommande åren.

För att ha kontroll på investeringarna har ett regelverk upprättats som även omfattar kommunens bolag. Det mest styrande är att fullmäktige tagit ett beslut om att den finansiella skulden per invånare inte får överstiga 85.000 kronor. Utifrån denna målsättning har olika strategier utformats för att skuldtaket ska kunna hållas. För närvarande är låneskulden per invånare ca 65.000 kronor vilket innebär att det finns ett visst låneutrymme kvar men på längre sikt behöver insatser göras.

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört en utredning där det föreslås en kombination av åtgärder för att klara av den långsiktiga finansieringen utan att höja skattesatsen. Det handlar om att t.ex. ta upp mer lån (där skuldtaket är en begränsande faktor), sälja tillgångar, höja resultatmålet och att omprioritera/minska investeringsutgifterna över tid. Åtta strategier har formulerats varav fyra gäller kommunen och fyra gäller Huga fastigheter. Det övergripande syftet med strategierna är att sänka kostnader och skapa utrymme för finansiering av de investeringar som kommer att bli nödvändiga under de kommande åren. En del av strategierna är att låta andra än kommunen bygga verksamhetslokaler och bostäder.

Vi bedömer att kommunen har insikt om att den står inför en utmaning i och med den kraftiga tillväxten i kommunen. Men vi bedömer också att kommunen har kontroll över situationen och har utformat ändamålsenliga strategier för att klara av den långsiktiga finansieringen. Samma bedömning görs av andra utomstående bedömare såsom Standard & Poor och Kommuninvest.

Skatteintäktsprognoserna som kommunen gör sträcker sig till 2021. Det är samma period som SKL använder. Kommunen använder SKL:s prognoser som bas för sina

egna beräkningar. En kontroll mellan budget och årsredovisning för de senaste åren visar att kommunen har en god pricksäkerhet i sina prognoser.

Utifrån vår granskning rekommenderar vi:

- Att fortsätta på den inslagna vägen med strategier för att sänka kostnader, effektivisera verksamheterna
- att hålla fast vid skuldtaket som vi bedömer vara styrande för utformning av strategier för att ha kontroll över den långsiktiga finansieringen

2 Inledning/bakgrund

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur kommunen arbetar med sin långsiktiga finansiering. Uppdraget ingår i revisionen för år 2017.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har erforderlig framförhållning och planer över sin långsiktiga finansiering kopplat till kommunens framtida investeringsbehov.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Vilket investeringsbehov ser kommunen under kommande år, t.ex. lokaler, infrastruktur, underhållsbehov etc.?
- Kopplat till ovanstående, vilket finansieringsutrymme har kommunen i form av skatteuttag, låneutrymme etc.?
- Vilka prognoser görs av skatteunderlag och över vilken tid?

2.2 Avgränsning

Granskningen har omfattat kommuns centrala ekonomifunktion.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 7 §
- Tillämpbara interna regelverk, policies och beslut

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Göran Acketoft, Certifierad kommunal revisor.

Rapporten är saklighetsgranskad av Bo Garneij, Gunilla Vastesson och Mats Öberg.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med tjänstemän.

3 Vilka investeringsbehov ser kommunen under kommande år, t.ex. i lokaler, infrastruktur, underhållsbehov etc.?

3.1 Iakttagelser

Huddinge kommun växer kraftigt. Den 31:e december 2016 var antalet invånare i kommunen 106 770. Siffran väntas öka till 109 180 till den 31:e december innevarande år. År 2019 beräknas befolkningen vara nästan 115 000. Detta innebär att kommunen måste bygga verksamhetslokaler i form av förskolor, skolor, äldreboenden, gator, vägar, idrottshallar etc. för att klara av att ge kommunal service.

FOLKMÄNGDSUTVECKLING I HUDDINGE ÅREN 2010-2015, SAMT PROGNOSEN 2016-2019

(Uppgifterna avser folkmängden 31 december respektive år)

Ålder	Faktisk folkmängd						Prognos			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0	1 413	1 318	1 349	1 417	1 377	1 309	1 420	1 450	1 480	1 510
1-5	7 179	7 465	7 539	7 613	7 751	7 848	7 770	7 930	8 100	8 230
6	1 425	1 437	1 523	1 541	1 634	1 546	1 690	1 620	1 680	1 740
7-9	3 976	4 123	4 326	4 439	4 521	4 703	4 730	4 930	5 000	5 130
10-12	3 606	3 747	3 896	4 053	4 238	4 425	4 510	4 630	4 860	4 950
13-15	3 704	3 644	3 615	3 756	3 858	3 943	4 100	4 330	4 570	4 690
16-18	4 134	4 121	3 951	3 761	3 732	3 726	3 790	3 950	4 210	4 350
19-24	7 902	7 931	8 150	8 254	8 184	7 914	7 870	8 050	8 330	8 640
25-64	52 067	52 734	53 602	54 274	55 087	55 869	56 610	57 700	59 000	60 190
65-79	9 297	9 689	10 114	10 456	10 755	10 897	11 050	11 220	11 360	11 580
80-w	2 750	2 840	2 945	2 993	3 048	3 131	3 230	3 360	3 490	3 590
Summa	97 453	99 049	101 010	102 557	104 185	105 311	106 770	109 180	112 090	114 620
Årlig ökning	1 655	1 596	1 596	1 547	1 628	1 126	1 459	2 410	2 910	2 530

Källa: Huddinge kommuns Mål- och budget, 2017

Investeringar i vatten- och avloppssystem görs av Stockholm Vatten.

Vad gäller investeringar har Huddinge kommun en helhetssyn omfattande även sitt helägda bolag Huge Fastigheter AB. Den 14 juni 2016 (§ 38) tog kommunfullmäktige beslut om "strategier för långsiktig finansiering för Huddinge kommunkoncern" och beslutade bland annat om ett finansiellt skuldtak om 85 000 kr per invånare.

Det beslutades också vid samma tillfälle att kommunens och Huge Fastigheter AB:s investeringsramar ska beslutas av kommunfullmäktige.

Skuldtaket på 85 000 kronor påverkar kommunens och Huge Fastigheter AB:s investeringsramar.

Huge Fastigheter AB har en investeringsram om ca 700 miljoner kronor årligen. Kommunen har en investeringsplan fram till och med 2019. I budget 2017 är kommunens investeringsplan 567 miljoner kronor (varav samhällsbyggnadsprojekt 350 miljoner kronor), för 2018 är den 468 miljoner (varav samhällsbyggnadsprojekt 274 miljoner kronor) och för 2019 uppgår den för närvarande till 173 miljoner kronor (varav samhällsbyggnadsprojekt 9,7 miljoner kronor).

Förutom de mer kortsiktiga politiskt beslutade investeringsplanerna har kommunen gjort en analys av det långsiktiga behovet av investeringar kopplat till en långsiktig finansiering. Analysen sträcker sig fram till år 2022. I analysen lyfts fram att skuldtaket på 85 000 kronor i samband med ett stort kommande behov av verksamhetslokaler och infrastrukturinvesteringar gör att investeringar i verksamhetslokaler och infrastruktur bör prioriteras framför att bygga bostäder i egen regi. Om samtliga framtida investeringar (Huge och kommunen tillsammans) ska lånefinansieras fullt ut innebär det att skulden per invånare skulle uppgå till beräknat 133 000 kr.

En tung investering som också innebär en utmaning finansiellt är genomförandet av Spårväg syd. Avtal har träffats med staten om genomförande och finansiering av Spårväg syd (där Huddinge medfinansierar), bostadsbyggande och genomförande av cykelinfrastruktur. Enligt avtalet förbinder sig Huddinge att medfinansiera Spårväg syd med 808 mnkr, se till så att 18 500 bostäder byggs till och med 2035 och genomföra cykelinfrastruktur för sammanlagt nästan 160 mnkr, av vilket staten medfinansierar 25 %. Kommunens medfinansiering av spårvägen finansieras genom kommunens exploateringsvinst och exploateringsbidrag från privata fastighetsägares exploatering. Det råder stor osäkerhet i tidplanerna, men det står klart att det blir "framtinga" investeringar generellt och att exploateringsvinstens tyngdpunkt ligger sent, och att stora delar av exploateringsvinsten ligger efter 2035.

När det gäller höghastighetsjärnvägen så har ännu inget avtal träffats och det är oklart huruvida Huddinge deltar och hur ett sådant deltagande i så fall ser ut. Detta kommer att klaras ut under 2017.

3.2 Kommentarer

Det står utom tvivel att Huddinge kommun står inför stora utmaningar under de närmaste och kommande åren. Inte minst innebär Spårväg syd med en osäker tidplan en stor osäkerhet i planeringen. Det krävs massiva investeringar och där utgör kommunens beslutade skuldtak på 85 000 kr en viktig faktor i de strategier som utformats vilket vi kommer till i nästa kapitel.

En lättnad i sammanhanget är att kommunen inte äger sitt vatten- och avloppssystem vilket för många av landets kommuner innebär stora investeringar nu och i framtiden.

4 Kopplat till ovanstående, vilket finansieringsutrymme har kommunen i form av skatteuttag, låneutrymme etc.?

4.1 Iakttagelser

Kommun	2017
Södertälje	20,15
Botkyrka	20,15
Sigtuna	20
Nykvarn	19,97
Huddinge	19,87
Nynäshamn	19,85
Vaxholm	19,78
Norrtälje	19,72
Haninge	19,68
Salem	19,67
Upplands-Bro	19,6
Upplands Väsby	19,52
Tyresö	19,5
Ekerö	19,25
Värmdö	19,18
Järfälla	19,15
Vallentuna	19
Sundbyberg	18,9
Lidingö	18,64
Nacka	18,53
Sollentuna	18,12
Stockholm	17,9
Österåker	17,75
Täby	17,55
Danderyd	17,35
Solna	17,12

Vidstående tabell visar kommunalskattesatsen för kommunerna i Stockholms län år 2017. Uppgifterna är hämtade från Statistiska centralbyrån. Som framgår har Huddinge kommun i förhållande till övriga kommuner i länet en relativt hög skattesats. Kommunen har den femte högsta skattesatsen i länet. Lägst skatt har Solna med 17,12 kronor. Det skiljer alltså 2,75 kronor mellan Huddinge och Solna.

Det finns de som hävdar att kommunalskatten är ett konkurrensmedel såtillvida att en låg skattesats tenderar att locka fler invånare till kommunen. Logiskt kan det vara så men det finns åtskilliga andra faktorer som styr var människor bosätter sig. För Huddinge kommun är dock inte en höjning av skattesatsen ett alternativ för att lösa den långsiktiga finansieringen.

Istället förslås i en utredning som gjorts av kommunstyrelseförvaltningen en kombination av åtgärder.

- Ta upp mer lån
- Sälja tillgångar
- Höja resultatmålet och därmed öka den egna finansieringen
- Omprioritera/minska investeringsutgifterna över tid

I utredningen framgår att det hållits ett antal seminarier med temat "Hur ska det långsiktiga finansieringsbehovet klaras när kommunen växer?". Detta skedde under 2015 och deltagare har varit kommunstyrelsen, Huges styrelse och ledande tjänstemän från kommunen och Huga.

Åtta strategier för långsiktig finansiering har formulerats. Fyra av dem avser kommunens verksamhet och fyra av dem avser Huges verksamhet.

För kommunen avser strategierna

- Ta fram ett finansiellt ramverk för skuldnivåer
- Effektivisera i kärnverksamheten
- Bygga enklare och billigare verksamhetslokaler
- Låta andra aktörer ta ansvar för att bygga verksamhetslokaler, särskilt när det är andra verksamhetsutförare än kommunen

För Huga avser strategierna

- Organisering av fastighetsverksamheten samt optimering av fastighetsinnehavet organisatoriskt
- Ägande och byggande av verksamhetslokaler/anläggningar
- Ägande och byggande av kommersiella fastigheter
- Ägande och byggande av bostäder

Finansiellt ramverk för skuldnivåer

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett skuldtak om 85 000 kronor per invånare. För närvarande är skulden per invånare ca 65 000 kronor. Det innebär att för närvarande finns det utrymme att öka låneskulden från nuvarande ca 6,5 miljarder kronor till ca 9-10 miljarder kronor (beroende på befolkningsutvecklingen) innan skulden på 85 000 kronor per invånare uppnås.

Med de behoven av utbyggnad av infrastruktur, verksamhetslokaler och övrig kommunal service kommer det att behövas andra åtgärder för att de långfristiga skulderna inte ska bli högre än det beslutade skuldtaket. Därför behövs det effektiviseras i kärnverksamheterna, bygga enklare och billigare samt låta andra aktörer ta ansvar för att bygga verksamhetslokaler.

Externa aktörer bedömer att Huddinge kommuns finansiella styrning är stark och t.ex. Standard & Poor ger kommunen ett högt ratingbetyg (AA). Kommuninvest gör samma bedömning och bedömer att det finns utrymme att låna ytterligare 3-4 miljarder kronor utan några större risker.

Effektivisera i kärnverksamheterna

Det beslutade lånetaket innebär en begränsning i hur mycket lån kommunen kan ha. Med nuvarande skuldsättningsgrad finns det ett utrymme på 3-4 miljarder kronor beroende på hur kommunens invånarantal utvecklas. Ett sätt att få utrymme till att investera är att sänka kommunens kostnader för sin verksamhet, d.v.s. höja den ekonomiska resultatnivån för att på så sätt kunna en större del av nyinvesteringar med egna medel istället för lånade. Även en intäktsökning ger samma effekt.

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört en utredning (rapport 2015-09-22) om vilket effektiviseringsutrymme som finns i kommunens verksamheter. I utredningen har Huddinge kommun jämfört sig med jämförbara kommuner i länet vars strukturella förutsättningar enligt det kommunala utjämnningssystemet bedöms som lika. Dessa kommuner är Botkyrka, Nacka, Södertälje och Tyresö. Utöver detta har jämförelser gjorts med länet, riket och de 30 kommuner som i olika sammanhang bedöms som mest kostnadseffektiva i landet. Den s.k. standardkostnad som man jämför definieras som vad en verksamhet borde kosta i förhållande till den struktur som kommunen har åldersmässigt, social bakgrund för invånarna m.m. Utredningen visar att Huddinge kommun för de flesta jämförda verksamheter ligger bra till i förhållande till sin egen standardkostnad men att jämförelsekommunerna i flera fall ligger under sina standardkostnader. Den verksamhet som sticker ut mest i Huddinge är äldreomsorgen. Äldreomsorgen i Huddinge "borde" med sin struktur ha 311 kronor per invånare lägre kostnad för sin äldreomsorg. Det innebär att effektivitetspotentialen då rapporten skrevs var 32,4 miljoner kronor. Detta ligger i linje med vad KPMG fått fram i en annan rapport om effektivisering där vi konstaterar att t.ex. hemtjänsten har en uppmätt verkkningsgrad på 45 procent och personaltätheten inom äldreboenden är budgeterad till 0,81 per boende. Mer normala riktvärden för hemtjänsten är en verkkningsgrad på ca 65 procent i genomsnitt och för äldreboenden knappt 0,60. Detta har också socialförvaltningen i Huddinge som mål.

Bygga billigare och enklare verksamhetslokaler

Att bygga billigare och enklare verksamhetslokaler innebär att fler investeringar kan genomföras inom samma investeringsram. I PM från kommunstyrelsens förvaltning daterat 2016-03-18 föreslås att ett kostnadstak ska anges som en målsättning för vad en lokal får kosta. Med det avses att ta fram ett nyckeltal för produktionskostnaden i form av t.ex. kronor per kvadratmeter,

Här tänker man sig att det i första hand ska vara priset på lokalerna ska styra utformning i hög grad. Sedan får lokalprogrammet som görs utifrån ett verksamhetsperspektiv anpassa efter det och inte tvärtom.

En särskild utredning har gjorts i ämnet. Rapport från utredningen heter "Vägval som påverkar byggkostnaderna", daterad 2015-09-07. Utredningen ger vid handen att det finns stora effektivitetsvinster att göra vid val av utformning av skolor, idrottshallar och förskolor. Bland annat har en jämförelse gjorts med hur privata skolor och förskolor är utformade. Dessa kostar ofta ca 30 procent mindre än de kommunala förskolorna och skolorna. Det är främst fem faktorer som bidrar till detta:

- Mindre yta per barn
- "Standardbetonade" byggnader vilket innebär kortare (och billigare) projekteringstider
- Billigare byggmaterial, t.ex. undviks dyra fasadmateriäl
- Långsiktiga samarbetspartners. Fasta anbudspriser innebär ofta ca 10 % högre prisnivå.
- Viss del av fast inredning och utrustning köps in separat av hyresgästen själv, t.ex. utvändigt lektutrustning till lägre priser.

Låta andra ta ansvar för byggande av verksamhetslokaler

Att låta andra ta ansvar för byggande av verksamhetslokaler innebär att kommunens finansieringsbehov minskar. Utredningen visar att samhällsprocessen behöver tydliggöras vad gäller hur kommunens sak hantera förfrågningar, bygga lokal, få en markanvisning etc. från externa aktörer. Syftet är att göra det enklare för externa aktörer att komma igång likväl som att det ska vara tydligt inom den kommunala organisationen hur man ska hantera detta. Arbete pågår inom detta område.

Organisering av fastighetsverksamheten samt optimering av fastighetsinnehavet organisatoriskt

Strategin innebär att formulera vilka fastigheter som kommunen ska äga långsiktigt. Investeringspengar ska räcka till såväl nyproduktion som underhåll av befintligt bestånd. En strategi för att hålla sig under skuldtaket per invånare är att sälja en del av det befintliga fastighetsbeståndet för att finansiera nyproduktion istället för att riskera att ett långsiktigt bristfälligt fastighetsbestånd riskera att fastighetsvärden minskar.

Ägande och byggande av verksamhetslokaler/anläggningar

I avsnittet diskuteras problematiken i att kommunens verksamhetsfastigheter ägs av Hüge som är ett kommunalt bolag. Hüge måste enligt gällande lagstiftning tillämpa en marknadsmässig hyresmodell till skillnad mot om kommunen ägt fastigheterna direkt hade kunnat tillämpa en hyresmodell som bygger på anskaffningskostnaden. Om Hüge inte kan ta ut en marknadsmässig hyra föreligger ett nedskrivningsbehov. I utredningen föreslås att alla verksamhetslokaler som nyproducerats från och med 2015 därför ska ägas av kommunen och inte av det kommunala bolaget. Detta beslutades också av kommunfullmäktige i samband med beslutet om skuldtak men har senare ändrats. En process där Hüge kommer att delas i två bolag håller på. Hüge ska framledes äga, bygga och förvalta bostäder medan ett nytt bolag ska äga, bygga och förvalta verksamhetslokaler.

Ägande och byggande av kommersiella fastigheter

Hüge äger sex stadsdelscentrum. Frågan huruvida Hüge överhuvudtaget ska äga centrumanläggningar eller inte och i så fall på vilket sätt diskuteras.

Ägande och byggande av bostäder

En stor del av Hugés bostadsinnehav är byggt under perioden 1950-1970. Av denna anledning finns idag ett underhållsbehov. För att minska behovet av extern upplåning kan en strategi vara att sälja delar av beståndet för att finansiera dels underhåll och dels nybyggnation.

En del i strategin kan också vara att innan en försäljning förädla och utveckla projekt i syfte att få bättre betalt.

4.2 Kommentarer

Som svar på revisionsfrågan "Vilket finansieringsutrymme har kommunen i form av skatteuttag, låneutrymme etc.?" : Det vet vi inte, men det är inte obetydligt. Trots de

både finansiella och planeringsmässiga utmaningar som en expansiv kommun, som Huddinge är, ställs inför är vår bedömning att frågan i högsta grad är aktuell och arbetas med i kommunen. Kommunen har inte enbart frågat sig hur mycket invånarna kan beskattas utan har även utrett alternativ. Inom delprojektet "Effektivisera i verksamheten" har konstaterats att det i verksamheterna finns åtminstone 32,5 miljoner kronor årligen i effektiviseringspotential och detta enbart genom att komma ner i kommunens beräknade standardkostnad. Flera av jämförelsekommunerna ligger under sin beräknade standardkostnad. I delprojektet "Vägval som påverkar byggkostnaderna" har inga belopp presenterats men även här pekas det på betydande kostnadsbesparingar genom olika strategier för byggande av verksamhetslokaler.

Vår bedömning är att kommunen har tagit ett grepp om helheten när det handlar om att finansiera de kommande och nödvändiga investeringarna själva eller att låta andra aktörer hjälpa till. Flera utomstående bedömare såsom Standard & Poor, Kommuninvest m.fl. gör samma bedömning. Kommunen har en stark finansiell strategi/strategier.

5 Vilka prognoser görs av skatteunderlag och över vilken tid?

5.1 lakttagelser

När Huddinge kommun gör sina prognoser för skatteintäkter använder man sig av SKL:s prognoser som grund. Till dess lägger kommunen in befolkningstillväxt utifrån kommunens egen befolkningsprognos. Prognosen uppdateras då det kommer nya prognoser från SKL samt när regeringen fastställt uppräkningsprognos för det kommande året. Den s.k. slutavräkningen som är en differens mellan ursprunglig prognos och slutligt skatteunderlag används av kommunen vid uppdaterat budgetbeslut vid avstämningsärendet eller delårsbokslut. Den metod som SKL använder bygger på att befolkningsutveckling och skatteunderlag förändras i samma takt som för riket vilket gör att i Huddinges fall underskattas skatteintäktsprogno- sen av SKL.

Skatter och bidrag 2017-2021	0126	Huddinge				2017-02-16
17:06	Skriv in kommunens kommunkod i cellen B1					
Belopp i tkr		2017	2018	2019	2020	2021
Skatteintäkter		4 816 633	4 961 631	5 135 288	5 320 158	5 522 324
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift		557 265	574 002	594 126	615 517	638 886
Kostnadsutjämningsbidrag		273 112	230 252	232 737	235 338	238 012
Regleringsbidrag/-avgift		-1 046	-18 503	-28 042	-39 559	-46 817
Strukturbidrag		0	0	0	0	0
Införandebidrag		0	0	0	0	0
LSS-utjämningsbidrag (inkl införanderegler)		-106 838	-108 153	-109 321	-110 543	-111 798
Summa intäkter		5 539 127	5 639 228	5 824 788	6 020 912	6 240 607
Slutavräkning 2016, korrigering		4 305	0	0	0	0
Slutavräkning 2017		-32 478	0	0	0	0
Slutavräkning 2018		0	0	0	0	0
Summa intäkter (inkl. avräkning)		5 510 954	5 639 228	5 824 788	6 020 912	6 240 607
Fastighetsavgift		167 647	167 647	167 647	167 647	167 647
Summa intäkter (inkl avräkning och fastighetsavgift)		5 678 601	5 806 875	5 992 435	6 188 559	6 408 254

Skatteintäktsprogno- sen för Huddinge kommun, källa SKL.

Historiskt har det visat sig att kommunen varit duktig på skatteintäktsprognoserna. En jämförelse mellan budget och årsredovisning för de senaste åren har inte uppvisat några större avvikelser. I årsredovisningen för 2016 blev det dock en positiv avvikelse från budget på ca 41 miljoner kronor. I huvudsak berodde detta på statsbidrag från Boverket för att stimulera ett ökat bostadsbyggande. Tidshorisonten som Huddinge kommun använder sig av är densamma som SKL, d.v.s. för tillfället fram till och med 2021.

5.2 Kommentarer

Vi bedömer att Huddinge kommun har ett ändamålsenligt sätt att prognosticera skatteintäkterna på.

KPMG, dag som ovan

Goran Acketott
Certifierad kommunal yrkesrevisor